

Ograničeno doseljivanje u Sjevernu Ameriku.

Prema poznatom Johnsonovom predlogu je sifno ograničen u svaku državu broj iseljenika u Ameriku. Najviše je time pogodjena Italija, jer dok se prije moglo da iseli 42.057, ove će se godine moći iseliti samo 4.089 iseljenika. U drugim državama izgleda ograničenje ovako: iz Rusije smije na godinu da ide u Sjevernu Ameriku samo 1992, dok je prije moglo da ide 21.613 iseljenika; iz Poljske prije 26.800 — sada 9.072; iz Litve prije 6741 — sada 502; iz Grčke prije 3.294 — sada 235; iz Čehoslovačke prije 14.457 — sada 2.073; iz Jugoslavije prije 6.246 — sada 935. Međutim se broj, koji može da dodje iz Eniske, Njemačke i Franceske u bitnosti malo mijenja: iz Franceske prije 5.729 — sada 4.078; iz Njemačke prije 67.607 — sada 50.329; iz Engleske prije 77.342 — sada 62.658 iseljenika.

Imade više razloga, zašto je Amerika ograničila doseljivanje iz Europe, a jedan je svakako i taj, što su novi doseljenici katolički i nemanjani ugrozavali one, koji vode u Americi glavniju riječ. — Amerika, odnosno njezina politička uprava je anglosaksionska i protestantska, a kao takova hoće da ostane. Ugrožena je od svojih vlastitih crnaca, koji ima 11 milijuna, i koji se množe vrlo brzo. Katolička imade već sada 18 milijuna, koji već misle, kako da previore Ameriku u najveću katoličku državu. Radi toga je i shvatljivo, da se iz Engleske i Amerike može doseljivati mnogo doseljenika, jer su oni protestanti.

Od 4.089 iseljenika iz Italije vrlo, če ih malo doći na Julusku Kraljinu moguće 150 ili najviše 200. Tko će biti onaj sretnik, koji će se moći ove godine da iseli? Naši ljudi ne će više moći da računaju na Ameriku. Koju su već nabavili sve potrebite dokumente za mlobu, neka odmah ulože, čim doznaju, da se mogu ulagati. Budući da naš list izlazi samo jednaput na sedmicu, to će one naše ljudi, koji su se na nas obratili, obavijestiti pokrajinski odbor političkog društva "Edinost" za Istru eks-presnim pismom, nekoliko uložje, odnosno učine onako, kašto ih je uputio tajnik političkog društva "Edinost" za Istru.

Svega po malo

Zene, koje se umivaju uljem i mažu pijeskom.

Iz Timbukta vratila se kući u Evropu istražiteljica Dorothy Mills. Ona je nekoličina preživjela kod prijatelja ratničke plene Tuarega, živjela s njima pod šatorima i proučavala njihove čudne običaje. Prema njezinom svjedočanstvu, tamošnje se zene ne peru vodom kao kod nas, nego uljem. Osim toga se danonice mažu pijeskom, da budu lijepse. Kod jela najprije jede žena, a muž i djece tek ono što njoj ostane. — Zaista čudni običaji!

Strašan zločin u vlaku.

U osobnom vlaku na putu Verona-Trient umro je i obroben neki Zuchetti iz Verone. Osteo mu je 10.000 lira. Umrstvo je izvršeno rao rao tajanstveni način. Zuchetti je nestao iz vagona, u kojem je nadjena samo jedna velika luka krv. Ubio je ga napali te njezini lješnici bacili preko prozora.

50. godišnjica brakova.

Danas, kad svaki pješčanik plavi če se u belgijskom mjestu Nivelles riječka svečanost. Uz velike svečanosti poči će pod slavljećima 25 starih bračnih parova u općini, gdje će im se izručiti darovi, a zatim u crkvu, da proslave svoje zlatne brakove. Na svakom njihovom koraku pratit će ih mjesna društva i glazba, da povećaju svečanost. Zaista, riječki primjer 50.-godišnje ustrpljivosti i uzdržljivosti!

Radi par čašica rukopis po novi brod.

Pred nekoliko dana desio se na brodogradilištu u Arhangelsku slučaj o kojem današnji govorci sva Moskva. Brod, koji je bio pokrešten imenom "Šesta godišnjica okoljske revolucije", trebao je da bude spušten u more. Iza tako se po tradicionalnom običaju ispislo nekoliko flaska rakije, brod je pušten u more uz bareme pozdrave morarima na brodovima i na kopnu. Međutim, kad je trupina broda otplovila nešto 200 metara, ljudiščki se na bokovima i potom u Ruske novine pisalo da razlog ovom potonuću leži u tome, što je kapetan broda preko mješa ispisao par čašica rakije.

Covek, koji ne će primi bastinu od 1.149.000 dolara.

Sin nekog nedavno umrlog američkog bogataša svom sinu džubdu da primi bastinu, koju mu je caputisno dala u poslušu od milijun dolara. To poglavito je deži prekote, "vom, pa se oblasti uzduž mirele eti...". Jemu, da ga nadzorevne neke primi bastinu. Sad je izjednačenka država raspolaže tim imetkom po svojoj volji. Iz istih razloga, taj je mladić već prije odbio bastinu svoje baće u izuzetu od 140.000 dolara.

Pomrećina od skakavaca u Sardiniji.

Rimski listovijavljaju, da je jedan dio otoka Sardinije prepunjeno skakavaca. Njaprije su se pojavili u okolici mjesta Sassari, gdje je od njih nastala prava pomrećina. Željene pruge u blizini grada bile su pokrivene tako debljom slojem skakavaca, da su ovakvi jedva prošli. Unisteno je sve voće i žitarice tako, da se seljaci boje gladi.

Kad se žena posvadi s mužem...

Kolika može biti ženska pakost u svadbi, dokazuje dogadjaj, što se odigralo ovih dana, jednom francuskom mjestu blizu Amiensa. Neki mladi gospodac zavadič je sa svojim mužem iz zgrabilja u svadbi kućnu pristednju i iznosu da izvesti tisuću franka u banku, no u srebru, i bacila sve u rijeku Somme. Muž, koji je pošao za svojom drugarićem, bací se u vodu da spasi imetak, ali bijesna ženska za njim i ubavat se gredom za njega, samo da ga sprječi u namjeri. Žena se skoro utopila. Kad se osvistila školača je ponavljao u vodu i sad ju je opet trebalo izvlačiti. Spasen je sav novac osim 1600 franka u srebru.

Štrušlo se 148 kruga.

Razni kriteriji Moravskie postupali su ovih dana od oluja, provala oblačka i tuče. Selu Vojševic, koje se nalazi u kotlini, bilo je preplavljeno. Utvrdi se način da se dva metra pod vodom. Štrušlo se 27 kruga. Blago se nije moglo spašavati. U Prerovu Štrušlo se 50 kruga. Kod Kolicevo, oštećen je željeznički promet. I u samom Brnu poplavljena su pojedinci dnevni grada. U mjestu Hanu srušile se 71 kuća. U samoj okolici Prostnice iznosi steta preko šest u poli nudišu čeških kruna.

Zena odrezala mužu vrat.

Neki dan pobudila je u Rimu zanimanje krvava drama, koja se odigrala jednoj godini. Neka Lea Vallini umorila je nakon burognog prizora svoga supruga, pterezavši mu brivdju vrat. Na redstvaru izjavila je da je posjeduje vrijeme u kojem želi prestat u mrtvog. Upravo je u tom razdoblju životinje učinile nešto drugo ženske. Sva nezgodovanja i molbe nisu ništa koristile, pa je krvavi svršetak bio počinjev. Energija supruge, brani se još time, da joj je suprug previše ostario, pa da mu je preuzeala vrat u svrhu, da pogine i da nadje sebi dragog, mlađeg čovjeka.

Kuge u Turkestalu.

Premda izvještajima Sovjetskog Komesarstva zdravlja, izbjala je u Turkestalu u okružju Amurdarja epidemija kuge. Zabilježeno je 230 slučajeva bolesti, koji su većinom smrtno završili. Savjet narodnih komesara odborio je 50.000 zlatnih rubalja u svrhu borbe i predobrane protiv daljeg širenja bolesti.

Kolera u Indiji.

Epidemija u Indiji koja je harala osobito u Bengalskom kraju, pomalo menjava. Posljednjih sedmica bilo je još redovito nešto 2500 smrtnih slučajeva, ali sada je kremlj znatno, da se zbroj sliječe.

Slijepac položio ispite za doktora.

24-godišnji mladić Georges Winnmann iz Chicaga, slijep od poroda, položio je ispite za doktora prava. Slijepac je studirao tako, da su mu knjige čitale majka i sestra.

Straha poludila i izgubila dar govora.

Pred nekoliko dana umro je u Londonu poslovodjija znamjene restorane "Astoria" Ernest Wood. Poslije njegove smrti otkrio je liječnik na svoje čudo, da Ernest Wood nije bio niti nego žensko. Ta je žena 10 godina uspijevala kralja svoj spol i svoje ime pred čitavom okolinom i nije nikko nije znao, da je radijan i malo bolesniji mladić bio zapravo djevica. I polječja je zabavljena tijekom poslovodje, jer se zad se način jeo kako je pravo ime njezinio ni odakle je. Nainteresantnije je, da je ta žena u hlačama imala i ljubavnicu ili žarućnicu, neku simpatičnu Italijanku Renu Bachini, koja već od 1916. živi u Londonu kroz kralježnicu. Kad je žarućnica čula, da je njen zarucični bio djevica, sasvim se začepila. To doduše zvuči malo nevjerojatno, ali mala Italijanka priklivala se kada oni ne ona vjeruju u liječničku otkriću. Ona poriče, da je bila ljubavnica Ernesta Wonda, već da su samo oni zajedno na izložbi i na plesove.

Bolest spanjola.

U Engleskoj se bolast spanjola sve više širi, pa je javnost prilično oznenjena. U liječničkom krugovima se povela opšcna diskusija — kako da se stane na put ovog zagonetnog epidemija.

Mobilizacija italijanskih fašista radi ženskih vlas.

Ovaj dana bila je provedena mobilizacija svih fašista u gradu Mantova. Fašisti su mobilizirani za to, da olakšaju i uspešno nekog neprijatelja Italijanca, koji reče kosu svim ženama, koju sretnje. U subotu Štrušlo se jedna djevojčica, puna ponosa radi svojih buňnih pljetnica, po gradskom trgu, kad ujedaredi osjeti, da joj je neki neznanac odrezao jednu pljetenicu. Plaćajući dosta je da prijaviti tu stvar počijici. Samo tu joj savjetovali, da podrijeđuje. Tako su joj savjetovali, da podrijeđuje, da se učini na istu način. Ona je otišla i do malo joj se desilo, da je ostala i bez druge pljetenice. Nitko nije vidio atentatora, koji je u petnaest dana izveo već trideset i sedam ovakvih zločina. Fašisti su se zaklali, da će ga pronaci i predali policiji.

Spaldo milijun lira.

Neki hrvatski činovnik Genpsi spadio je veliki broj hukanača u banaci od milijun lira. Čim je to zato srušeno, tamošnja policija je izjavila, da ovih dana činovnika te ga odvela u zatvor. Ovih dana vrisala se je proti dotičnom činovniku rasprava. Sud je ostudio na 6 godina tamnicu.

Ubio oca i nad lješnicu moli za pokoj njegeve duše.

U nekom italijanskom gradiću došlo je ovih dana do užasnog zločinstva. Seljak Nikolao Trufi, star 43 godine, bio je na situ da nečemo bačuti vina. Otar mu nije htio nikako dopustiti. Nato se je Nikolao tako razbijesio, da izvukao nož i zario ga u occu Stara Francesco, od 76 godina, zadobio je duboku smrtnu ranu i usrušio se na mjestu mrtvog. Saznavači za zločinstvo dodiose karabineriju, koja nadješe ubici, gdje nad mrtvim ocem, sa užasnim cinizmom, kapće molitve za spas očeve duše.

Zanimive stvari o ženidbi.

Ne smije se zaboraviti, da na krugli zemaljski postoji jedan otop Tiburon blizu Kalifornije. Na tom otoku žive Indijanci. Tamo su muškarci najveći robovi žene. Godinu dana prije vjenčanja oni moraju služiti kao služe u kući svoje zaručnice. Moraju raditi kao životinje, malo jesti, još manje spavati, ne pići vina, moraju loviti ribu i biti izvrsni lovec. Ne smiju pogledati nekoj ženskoj oči. Moraju stati dalje od zaručnice u nekoj počasnoj daljinu. Ako bi se koji muškarac usudio približiti te prekorakiti odredjenu daljinu, zaručnica ima pravo, da ga natuče nogama i da ga popluha pred ljudima. Kad muškarac udovolji ovim zahtjevima, onda ga žena uzme u suprugu. Ali kušnja još ne svršava. Mjesec dana iz vjenčanja muž mora jesti sam u kuhanju. — Oni mladići, koji bi se htjeli ozenili i nači sečru u Tiburonu, neka se ustupre, jer svaki drugi mješec ide veliki parobrod iz Liverpoola za cudesni, ženski otok Tiburon.

Kako mravi vrate.

Rat je jedno većko zlo, koje se ne događa samo među ljudima, nego i kod nekih životinja. I mlađi rod mravi, za koji ljudi imaju koliko nježnog osjećanja, ne mogu da držu vječnu ravnotežu svojih interesova. Nedavno je izaslan u Italijansku listu "Il Mondo" predsjednik Štrupljan, da na Žalti vjenčanju uživo znamenjuje vratove. Mravi — piše "Il Mondo" — počele se ratovati načinom strašljivim pravilima. Obrazuju se vojne jedinice od 1000 do 2000 bojovnika, pa se razvraštaju u kolonu dugu 2 do 3 metra u nedovolja od 3 do 8 ratnika. Tako udešena kolona udari u mrš tempom, koji obzirom na mirljave brzine, odgovara brzini cirkula. Smjer, kojim kolona mršira označen je po izvidnicama već nekoliko dana pre odlučne bitke. Komandanta nema, nego je 3 metra u redovima od 3 do 8 ratnika da im naznače kuda treba da marsira. Ako se čete blokiraju slučajem razdjela, onda se umješaju izvidnici medju bojovnike, i u dajući ih glavom dok se ne uspostavi red. Stigavši do glavornog skele ne uspijeva ostaviti. Napadnuti se mravi najprije uskomešuju, a tada nabacuju zemljenu zrnja, da sprječe neprijetelja prolaz. Ali to ništa ne pomaže. Neprijetelje se čete bijesno bacaju na rušenje predratne te provale u srce neprijeteljskoga tabora. Napadnuti se mravi daju u bijej, a tko ne stigne da se spasi, pada u ratopu.

Zenska, koja je 10 godina bila muško.

Pred nekoliko dana umro je u Londonu poslovodjija znamjene restorane "Astoria" Ernest Wood. Poslije njegove smrti otkrio je liječnik na svoje čudo, da Ernest Wood nije bio niti nego žensko. Ta je žena 10 godina uspijevala kralja svoj spol i svoje ime pred čitavom okolinom i nije nikko nije znao, da je radijan i malo bolesniji mladić bio zapravo djevica. I polječja je zabavljena tijekom poslovodje, jer se zad se način jeo kako je pravo ime njezinio ni odakle je. Nainteresantnije je, da je ta žena u hlačama imala i ljubavnicu ili žarućnicu, neku kralježnicu. Kad je žarućnica čula, da je njen zarucični bio djevica, sasvim se začepila. To doduše zvuči malo nevjerojatno, ali mala Italijanka priklivala se kada oni ne ona vjeruju u liječničku otkriću. Ona poriče, da je bila ljubavnica Ernesta Wonda, već da su samo oni zajedno na izložbi i na plesove.

Nova vrsta morskih žvija: riba s glavom.

S velikom vrućinom, koja je ovih dana zavladala nešto kod nas, nego je i u ostalom svijetu, pojavljuju se u novinama, kao i svake godine, morske žvije i njima slične životinje. Razumije se, da su te poljave obzirom na pomjicanje drugih senzacija, vrlo korisne. Tako sad javljači iz New-Yorka, da je u Sjevernom moru uhavana neka čudnovasta riba. Ta riba imade glavu od kunicu, debela i crna koža i pekrivena je ostriim očiljkama, bijelih pletova, košći. Američke novine, učinile su to učinkom tih kralježnica. Mi to vjerujemo; što više, vjerujemo i da ne postoji niti jedan ekzempler ovakvog. S druge strane javlja opet, da je blizu Scarboroughu u Engleskoj neki 12-godišnji dječak pao s pješine na 70 metara i da mu se nije ništa dogodilo. Nasli su ga živa, kako sjedi na jednom kamenu.

200.000 ljudjaka u jednom gradu.

Jedan odjavor, koji hrće, da osnuje u New-Yorku bolničicu za življene bolesti, jedan je ovih dana statistički, prema kojim ima u velikom New-Yorku (sa predratnim) oko 200.000 osoba, koje nisu podignuo zdravne pamet. Ništa su bave samo ludjici, ali svakome od tih ipak nesto manjka u glavi. To je 2 i pol posto stanovništva.

U Pzinju, 26. svibnja 1924.

UPRAVNI ODBOR.

Opaska: U slučaju da ne dođe do odredjene sati dovoljan broj članova, to će se glavna skupština obdržavati i sat kasnije bez obzira na broj prisutnih članova.

dnevni redom:

1. Pozdrav predsjednika i čitanje zapisnika posljednje godišnje skupštine;

2. Izvještaj o reviziji;

3. Odobrenje računa za godinu 1923;

4. Izbor upravnog i nadzornog odbora;

5. Pitanje pristupa u Zvezu;

6. Promjena državnih pravila;

7. Službenost.

U Kanfanaru, dne 24. aprila 1924.

ZAHVALA.

Ganute na iskazane nam ljubavi, zahvaljujemo evnine svim onim dobrim osobama koje su blazile našu boj, a osobito koju su na biljoku način nijelo da počaste uspomenu našega ljubljenoga strica

Don Iva Šintića

župnika

Od nas Vam svima hvala a od Boga plaća.

PREDOŠĆICA, dne 21. maja 1924.

Dumica i Ivica Velčić

nečakinja.